

Sygn. akt V KK 515/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry,
w sprawie **M.B., K.F., T.N., D.C., R.K., D. Z.** skazanych z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o
przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 września 2019 r.

kasacji, wniesionych przez obrońców

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt III K (...),

1. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do skazanych:

- **M.B.** w części dotyczącej rozstrzygnięć zawartych w pkt V,

- **K.F.** w pkt XI ppkt 2 oraz w części utrzymującej w mocy
wyrok Sądu pierwszej instancji co do czynu przypisanego mu w
pkt XXVIII tego wyroku i w tym zakresie sprawę **M.B.** i **K.F.**

przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;

2. w pozostałym zakresie kasacje obrońców skazanych M.B., K.F. oraz kasacje obrońców pozostałych skazanych oddała jako oczywiście bezzasadne;

3. zarządza zwrot na rzecz M.B. i K.F. uiszczonych opłat od kasacji;

4. obciąża skazanych T.N., D.C., R.K. i D.Z. kosztami postępowania kasacyjnego w częściach na nich przypadających.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. , rozpoznając sprawę M.B. i K.F. oraz jedenastu innych oskarżonych, wyrokiem z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt III K (...), uznał M.B. za winnego tego, że:

- w nieustalonym okresie, nie później niż od stycznia 2013 r. do 24 maja 2013 r., w J. i innych miejscowościach, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, w której skład wchodził J.W., K.F., J.G., T.N., R.B., D.C. i inne osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, a w tym polegających na obrocie znaczną ilością środków odurzających, w szczególności w postaci marihuany oraz wytwarzaniu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy i obrocie tymi substancjami i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt XIX);
- w nieustalonym okresie, nie później niż od stycznia 2013 r. do 24 maja 2013 r., w J. i innych miejscowościach, działając czynem ciągłym, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci marihuany, w ilości łącznej nie mniejszej niż 36 kg oraz substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy, w ilości łącznej nie mniejszej niż 988 g, które przechowywał m.in. u J.G. i K.F., w ten sposób, że nabytą uprzednio od nieustalonych osób marihuanę oraz

metamfetaminę, w tym metamfetaminę w ilości 800 g nabytą od T.N. w zamian za samochód, przekazywał innym osobom celem dalszej sprzedaży, a w tym przekazał J.W. i osobie z nim współdziałającej, celem dalszej sprzedaży, nie mniej niż 4 kg marihuany, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 wymienionej ustawy w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 lat pozbawienia wolności i 500 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 150 zł; na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek korzyści majątkowej w kwocie 40000 zł., a na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązkę w kwocie 10000 zł na rzecz D.(pkt XX).

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 6 lat i 6 miesięcy (pkt XXI).

K.F. uznał za winnego tego, że:

- w nieustalonym okresie, nie później niż od stycznia 2013 r. do 24 maja 2013 r., w J. i innych miejscowościach, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, w której skład wchodził M.B., J.G., J.W., T.N., R.B., D.C. i inne osoby, mającej na celu popełnianie przestępstw określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, a w tym polegających na obrocie znaczną ilością środków odurzających, w szczególności w postaci marihuany oraz wytwarzaniu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy i obrocie substancjami psychotropowymi i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt XXVII);
- w nieustalonym okresie, nie później niż od stycznia 2013 r. do 24 maja 2013 r., w J. i innych miejscowościach, działając czynem ciągłym, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci marihuany, to jest ziela konopi innych niż włókniste, w ilości łącznej nie mniejszej niż 30 kg oraz substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy w ilości łącznej nie mniejszej niż 188

g i amfetaminy w ilości łącznej nie mniejszej niż 17,19 g, w ten sposób, że przyjął od M.B. w celu przekazania innym osobom do dalszej sprzedaży marihuanę w ilości łącznej nie mniejszej niż 15 kg oraz metamfetaminę w ilości łącznej nie mniejszej niż 150 g, które następnie zbywał innym osobom w celu dalszej odsprzedaży, jak również udzielał innym osobom; nabył w celu przekazania innym osobom do dalszej sprzedaży amfetaminę w ilości łącznej nie mniejszej niż 17,19 g, a także przyjął od M.B. na przechowanie nie mniej niż 15 kg marihuany i 38 g metamfetaminy, które następnie M.B. przekazywał innym osobom celem dalszej sprzedaży, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 oraz art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności i 500 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł; na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek korzyści majątkowej w kwocie 9020 zł, a na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązkę w kwocie 10000 zł na rzecz D. (pkt XXVIII).

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył K.F. karę łączną pozbawienia wolności w rozmiarze 5 lat.

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżyli obrońcy oskarżonych – w całości, a także prokurator na niekorzyść oskarżonych – w części dotyczącej orzeczenia o środka karnym z art. 45 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 30 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do M.B. w ten sposób, że:

1. w opisie przypisanego oskarżonemu przestępstwa w pkt XX przyjął zamiast sformułowania „w ilości łącznej nie mniejszej niż 36 kg oraz substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy, w ilości łącznej nie mniejszej niż 988 g”, prawidłowo: „w ilości łącznej nie mniejszej niż 19 kg i 6369,16 g marihuany oraz substancji psychotropowych w postaci metamfetaminy w ilości łącznej nie mniejszej niż 950 g”,
2. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej w związku z orzeczeniem zawartym w pkt

XX, w wysokości 310 000 zł, ponad zawartą w tym punkcie kwotę w wysokości 40 000 zł,

3. obniżył wymierzoną oskarżonemu w pkt XX karę pozbawienia wolności do 4 lat (pkt V).

Na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M.B. karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 24 maja 2013 r. do 23 grudnia 2013 r. (pkt VI).

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M.B. utrzymał w mocy (pkt VIII).

Zmienił też zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K.F. w ten sposób, że:

1. wymierzoną w pkt XXIX karę łączną obniżył do 4 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie od 24 maja 2013 r. do 5 września 2013 r.,
2. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej, w związku z orzeczeniem zawartym w pkt XXVIII, w wysokości 260980 zł, ponad zawartą w tym punkcie kwotę w wysokości 9020 zł (pkt XI).

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok wobec oskarżonego K.F. utrzymał w mocy (pkt XII).

Kasacje od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiedli obrońcy oskarżonych M.B. oraz K.F., a także obrońcy T.N., D.C., R.K. i D.Z..

Obrońca M.B., zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości, zarzucił: „1. rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez niedokładne, ogólnikowe i jedynie schematyczne rozważenie zarzutów apelacji, wyrażające się wyłącznie w stwierdzeniu, że są one chybione i generalnie nie zasługują na podzielenie, co doprowadziło do naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez nierozważenie przez Sąd Apelacyjny wszystkich zarzutów apelacji i powierzchowne przeanalizowanie podniesionych przez obrońcę argumentów, pomijając przy tym niewyczerpującą, fragmentaryczną, nielogiczną i nieuwzględniającą zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy

i doświadczenia życiowego argumentację Sądu Okręgowego w W., potwierdzonego w argumentacji Sądu Apelacyjnego w (...) poprzez:

- a. ustalenie sprawstwa i winy M.B. w oparciu o niespójne i niekonsekwentne wyjaśnienia R.B., niepoparte pozostałym materiałem dowodowym, a także wskazywanie w tym zakresie na nieprawdziwe okoliczności wynikające rzekomo z wyjaśnień oskarżonego B. z dnia 13 sierpnia 2013 r., gdzie miał potwierdzić wersję prezentowaną przez R.B. w zakresie uzyskania środków odurzających w zamian za samochód, co w konsekwencji doprowadziło do błędnej oceny dowodów i uznania o sprawstwie skazanego;
 - b. ustalenie, że oskarżony M.B. współpracował z pozostałymi oskarżonymi w obrocie środkami odurzającymi na podstawie wyjaśnień J.G., który wyjaśnił, że znał M.B. i przechowywał dla niego marihuanę, a który został ostatecznie uniewinniony od udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, co w konsekwencji doprowadziło do ustalenia podstaw oskarżenia w oparciu o jedynie fragmentaryczny zakres materiału dowodowego i uznaniu o sprawstwie skazanego;
2. rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a to art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 170 §1 pkt. 2 k.p.k. poprzez nierozpoznanie sprawy w granicach zarzutów apelacji odnośnie zarzutu oddalenia wniosku oskarżonych o przesłuchanie w charakterze świadka G.C. i S.C., którzy wskazani zostali jako odbiorcy narkotyków, a także P.N., któremu M.B. sprzedał samochód marki M., przy jednoczesnym uznaniu przez Sąd Apelacyjny, że wyjaśnienia R.B. w tym zakresie są wiarygodne;
3. rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 174 § 1 k.p.k. poprzez nierozpoznanie sprawy w granicach zarzutów apelacji odnośnie zarzutu ominięcia zakazu dowodowego polegającego na dokonaniu ustaleń faktycznych na podstawie notatki urzędowej z dnia 25 maja 2013 r. i zeznań funkcjonariusza K.K., a nie wyjaśnień oskarżonego K.F., w zakresie w jakim świadek ten miał uzyskać informacje dotyczące rzekomej przestępczej działalności M.B., pomimo, że świadek ten uzyskał powyższe informacje przed przedstawieniem zarzutów K.F., a zatem przed pouczeniem go o prawie do

odmowy składania wyjaśnień, co stanowi próbę obejścia zakazu z art. 174 § 1 k.p.k. i swoiste oszustwo w postępowaniu”.

W konkluzji kasacji obrońca oskarżonego sformułował wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie M.B. od zarzucanych mu czynów bądź przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Obrońca skazanego K.F., zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości, zarzucił rażące naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, a to:

„1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na analizie zarzutów apelacji w sposób odbiegający od wymogu ich rzetelnej oceny i brak precyzyjnego odniesienia się do istotnych faktów mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, co spowodowało wybiórczą i dowolną kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia, a w konsekwencji:

- uznanie, że oskarżony K.F. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu obrót znaczną ilością środków odurzających i substancji psychotropowych, w sytuacji gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynikało, że posiadane przez niego środki i substancje przeznaczone były na handel, nie ustalono od kogo otrzymywał on narkotyki ani komu je sprzedawał, nie wykazano, że dzielił się z pozostałymi członkami grupy przestępczej zyskami z ich rzekomej odsprzedaży, nie udowodniono, że kontrola rozmów telefonicznych pod kryptonimem „O.” faktycznie dotyczyła narkotyków, brak było dowodów na okoliczność, że oskarżony utrzymywał kontakty z członkami zorganizowanej grupy przestępczej, a pozostali oskarżeni w sprawie, a zwłaszcza R.B. korzystający w niniejszym postępowaniu ze statusu małego świadka koronnego, w swoich wyjaśnieniach nawet o nim nie wspominali - poza M.B., którego oskarżony znał z czasów szkolnych, a w następstwie tego nieuzasadnione przyjęcie, że oskarżony miał świadomość brania udziału w zorganizowanej grupie przestępczej i przypisanie mu winy umyślnej i sprawstwa z art. 258 § 1 k.k.,
- uznanie, że istniała zorganizowana grupa przestępcza, w sytuacji gdy nie przedstawiono dowodów z których wynikałoby, że w grupie tej występował określony stopień zorganizowania polegający na istnieniu ośrodka kierowniczego, podziale ról pomiędzy członkami, nie udowodniono istnienia

wieźów organizacyjnych w ramach wspólnego porozumienia, planowania przestępstwa, akceptacji jego celów, trwałości zaspokojenia potrzeb grupy, rozprowadzania łupu, skoordynowanego sposobu działania, powiązań socjologiczno-psychologicznych między członkami grupy, a ponadto nie ustalono dokładnej ilości wyprodukowanych substancji psychotropowych, w związku z czym brak było możliwości przypisania oskarżonemu K.F. przynależności do tej zorganizowanej grupy przestępczej,

- poczynienie ustaleń faktycznych na niekorzyść oskarżonego K.F. na podstawie notatki urzędowej sporządzonej dnia 25 maja 2013 r. przez funkcjonariusza policji K.K. oraz zeznań funkcjonariusza złożonych w oparciu o tę notatkę, w sytuacji gdy wyjaśnienia oskarżonego złożone w toku postępowania pozostawały w sprzeczności z treścią tej notatki, co stanowiło naruszenie zakazu wynikającego z art. 174 k.p.k. i doprowadziło do poczynienia ustaleń odnośnie ilości środków odurzających będących przedmiotem obrotu przez oskarżonego w ilości niedopowiadającej ilości faktycznie znalezionej w mieszkaniu oskarżonego podczas przeszukania i w konsekwencji skazania oskarżonego na podstawie art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o oraz art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 1. art. 45 § 1 k.k. poprzez orzeczenie przepadku równowartości korzyści majątkowej w wysokości 260980 zł ponad kwotę 9020 zł, w sytuacji gdy:
 - nie ustalono, jaką ilość metamfetaminy rzekomo wyprodukowali oskarżeni w ramach zorganizowanej grupy przestępczej ani jaką ilością metamfetaminy i marihuany oskarżeni obracali,
 - oskarżonemu nie udowodniono, że otrzymał od oskarżonego M.B. w celu dalszej sprzedaży 15 kg marihuany oraz 150 g metamfetaminy, natomiast w mieszkaniu oskarżonego znajdowało się jedynie 626,39 g marihuany, 23,99 g metamfetaminy i 17,19 g amfetaminy przeznaczonych na jego własny użytek,
 - orzeczono podwójnie przepadek korzyści majątkowej w łącznej wysokości 510000 zł, zarówno od K.F. (255000 zł) jak i od M.B. (255000 zł) z tytułu rzekomego obrotu jednym pakietem marihuany w ilości 15 kg,
 - ustalano, że K.F. uzyskał 150 g metamfetaminy od M.B. i obciążenie go z tego tytułu przypadkiem, przy jednoczesnym braku ustalenia, że M.B. przekazał taką ilość oskarżonemu K.F. ”.

W konkluzji kasacji obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie K.F. od zarzucanych mu czynów lub przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Okręgowy w W. w odpowiedzi na kasację wniósł o oddalenie wszystkich kasacji jako oczywiście bezzasadnych. Stanowisko to podtrzymał uczestniczący w rozprawie kasacyjnej prokurator reprezentujący Prokuraturę Krajową.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacje obrońców skazanych T.N., D.C., R.K. i D. Z. – w całości, a także kasacje obrońców M.B. i K.F. w części dotyczącej skazania za przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. okazały się oczywiście bezzasadne. Oddalenie ich z tego powodu na rozprawie zwalnia Sąd Najwyższy z obowiązku sporządzenia pisemnego uzasadnienia (art. 535 § 3 k.p.k.). Oznacza to, że w tej formie zostaną przedstawione jedynie motywy kasatoryjnej części rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego – tj. dotyczącej skazania M.B. za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k., przypisane mu w pkt XX wyroku Sądu pierwszej instancji oraz skazania K.F. za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 59 ust. 1 tejże ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k., przypisane mu w pkt XXVIII wyroku Sądu pierwszej instancji.

Zgodzić się trzeba ze skarżącymi, że dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola odwoławcza została przeprowadzona z rażącym naruszeniem przepisu art. 433 § 2 k.p.k., które mogło mieć istotny wpływ na treść jego orzeczenia.

Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku potwierdza, że Sąd odwoławczy, rozpoznając sprawę oskarżonych, choć odniósł się do wszystkich zarzutów postawionych w apelacjach wniesionych na ich korzyść, to nie każdy z nich został rozważony w sposób rzetelny.

Nie jest zasadną kasacja obrońcy oskarżonego M.B. w tym zakresie, w którym kwestionuje prawidłowość rozpoznania zarzutów apelacyjnych dotyczących oddalenia przez Sąd pierwszej instancji wniosków o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków G.C., S.C. oraz P.N..

Sąd Apelacyjny należycie rozważył te zarzuty i dał temu wyraz w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Przedstawiona tam argumentacja jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i uwzględnia realia dowodowe i procesowe sprawy, w których Sąd pierwszej instancji oddalił wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego. Jeżeli uwzględni się czas ich złożenia i okoliczności, które miałyby być nimi dowodzone, to trudno zarzucać Sądowi Apelacyjnemu, że niezasadnie nie dopatrzył się w procedowaniu Sądu Okręgowego naruszenia przepisu art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. Co więcej, podnosząc w kasacji nienależyte rozpoznanie wymienionych zarzutów apelacyjnych i wskazując na potrzebę przesłuchania G.C., S.C. oraz P.N., skarżący nie wykazał, aby Sąd odwoławczy rażąco naruszył przepisy prawa procesowego i aby to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Pomijając już wartość dowodową depozycji osób, które same miałyby się zidentyfikować na podstawie podawanych kilka lat wcześniej przez R.B. pseudonimów, a także i to, iż zupełnie nieracjonalnym byłoby zakładanie, że osoby te, narażając się na odpowiedzialność karną, potwierdzą swój udział w obrocie narkotykami, podkreślić trzeba, że gdyby nawet wnioskowani przez obrońcę oskarżonego świadkowie złożyli zeznania zgodne z oczekiwaniami skarżącego, to stwierdzone przez nich okoliczności nie rzutowałyby na prawidłowość dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych.

Ewentualne zaprzeczenie przez G.C. i S.C., że nie nabywali środków odurzających od T.N., czy też stwierdzenie przez P.N., że nabył od M.B. samochód marki M. w żadnym wypadku nie wyklucza popełnienia przez tego oskarżanego przypisanego mu przestępstwa.

Mają natomiast rację skarżący, gdy twierdzą, że Sąd odwoławczy nie rozważył rzetelnie podnoszonych w apelacjach obrońców oskarżonych zarzutów obraży art. 174 k.p.k. Zgodnie z wywodami apelacji, naruszenia tego przepisu obrońcy K.F. i M.B. upatrywali w oparciu ustalenia, że udział oskarżonych w obrocie znacznymi ilościami środków odurzających i substancji psychotropowych obejmował również 15 kg marihuany i 150 g amfetaminy, które K.F. miał przyjąć od M.B. w celu dalszej odsprzedaży, na treści notatki urzędowej sporządzonej przez

K.K. – funkcjonariusza Policji. Notatka ta dokumentowała rozmowę przeprowadzoną przez niego z K.F. w dniu 25 maja 2013 r. (k.1404).

Sąd Apelacyjny, odnosząc się do zarzutów sformułowanych przez obrońców oskarżonych, uznał je za niezasadne i w tym zakresie odwołał się do stanowiska Sądu pierwszej instancji, który w uzasadnieniu swojego wyroku wprost stwierdził, że ze względu na zakaz z art. 174 k.p.k., nie brał pod uwagę relacji zawartych w notatce K.K..

Podchodząc w taki sposób do zarzutów apelacji, Sąd Apelacyjny uchylił się od rozważenia istoty wskazywanego w nich uchybienia. Nie dotyczyło on przecież jedynie formalnej poprawności procedowania Sądu pierwszej instancji, lecz merytorycznej strony jego rozstrzygnięcia, opierającego się zdaniem apelujących na błędnych ustaleniach faktycznych, które nie mają odzwierciedlenia w przeprowadzonych dowodach. Doprowadziło to obrońców oskarżonych do wniosku, że ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji musiały zostać dokonane w oparciu o treść notatki urzędowej K.K., jako jedyne dokumentu w aktach sprawy, który zawiera informacje o przyjęciu przez K.F. od M.B. w celu dalszej odsprzedaży 15 kg marihuany i 150 g amfetaminy.

Jeżeli w tej sytuacji uwzględni się, że w zestawieniu dowodów przywołanych globalnie przez Sąd pierwszej instancji w podstawie dowodowej wyroku nie ma takich, które niosłyby ze sobą informacje odpowiadające treści wymienionej notatki, to nie można uznać, że Sąd Apelacyjny, ograniczając się do ogólnych stwierdzeń o opisanu przez Sąd pierwszej instancji każdego zdarzenia z odwołaniem się do konkretnych dowodów, czy też niewykazaniu przez skarżących, gdzie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych został popełniony błąd, należycie odniósł się do zarzutów apelacji. Wydaje się oczywistym, że uwagi na treść postawionych przez apelujących zarzutów, najprostszym, ale też jedynym spełniającym kryterium rzetelnej kontroli odwoławczej sposobem wykazania ich niezasadności było odwołanie się do treści konkretnych dowodów – wyjaśnień współoskarżonych, zeznań świadków, treści materiałów uzyskanych w trakcie kontroli operacyjnej, które w ocenie Sądu Apelacyjnego dowodziłyby trafności kwestionowanego ustalenia faktycznego. Takich dowodów Sąd Apelacyjny jednak nie wskazał.

Stwierdzone uchybienie jest zatem rażącym naruszeniem przepisu art. 433 § 2 k.p.k. mogącym mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Dotyczyło ono bowiem ustalenia, które w znaczący sposób rzutowało na zakres odpowiedzialności oskarżonych. Jeżeli nawet ustalenie to nie decydowało o zastosowaniu surowszej kwalifikacji prawnej, to nie ulega jakiegokolwiek wątpliwości, że ze względu na ilość środków odurzających i substancji psychotropowych, których dotyczyło, stanowiących ponad połowę wszystkich narkotyków, w których obrocie oskarżeni mieli uczestniczyć, nie pozostawało bez istotnego wpływu na wymiar kary. Co więcej, na podstawie tego ustalenia Sąd Apelacyjny dokonał zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji, orzekając wobec oskarżonych przepadek równowartości korzyści majątkowej w niebagatelnych kwotach – 255000 zł w stosunku do M.B. i 260980 zł w stosunku do K.F..

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w odniesieniu do tych oskarżonych w zakresie rozstrzygnięć dotyczących czynu przypisanego M.B. w pkt XX wyroku Sądu pierwszej instancji i czynu przypisanego K.F. w pkt XXVIII wyroku tego Sądu.

Charakter uchybienia będącego przyczyną kasatoryjnego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego sprawił, iż bezprzedmiotowym stał się podniesiony w kasacji obrońcy oskarżonego K.F. zarzut naruszenia art. 45 § 1 k.k., polegającego na „podwójnym” orzeczeniu przepadku równowartości korzyści majątkowej pochodzącej z obrotu tymi samymi narkotykami. Zaznaczyć jedynie można, że w tej kwestii zachowuje aktualność stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 sierpnia 2010 r., I KZP 12/10 (OSNKW 2010, z. 9, poz. 78), zgodnie z którym w skład korzyści majątkowej w rozumieniu art. 45 § 1 k.k., podlegającej przepadkowi, wchodzi również wszelkie wydatki poczynione przez sprawcę na uzyskanie przedmiotu pochodzącego z przestępstwa. Daje to podstawę do orzeczenia wobec każdego kolejnego uczestnika obrotu przepadku korzyści majątkowej w postaci osiągniętej przez niego ceny za zbyte narkotyki bez odliczania kosztów poniesionych na ich nabycie.

Rozpoznając ponownie sprawę w granicach przekazania, Sąd Apelacyjny rozważył podniesione w apelacjach obrońców oskarżonych zarzuty, biorąc pod uwagę przedstawione wcześniej powody uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

